

37. චූළ තණ්හා සංඛය සූත්‍රය.

නමො නසස භගවතො අරහතො සමමා සම්බුද්ධසස

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සුචාරාම නම්වූ මිහාර මාතු ප්‍රාසාදයෙහි වාසයකරති. එකල්හි සක්දෙව් රජතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එක පැත්තක උන්නේය. එක පැත්තක උන්නාවූ සක්දෙව් රජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීවේය. ,සවාමිනි, හික්සුවක් කොතෙක් කරුණු වලින් තිවන් අරමුණුකොට කෙලෙස්වලින් මිදුණු .ඉපදීම් මැරීම් දෙක නිමකළ. ඒකාන්තයෙන් කෙලෙස් බැම්බලින් මිදුණු තිත්‍ය බ්‍රහ්මචරියා ඇති, ඒකාන්ත කෙළවර ඇති දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන ප්‍රතිපදාව කොටින් කුමක්දැයි ඇසීය.

,දේවෙඤ්ඤා, මේ ශාසනයෙහි මහණහු විසින් (පංචස්කන්ධ දෙලොස්ආයතන, අටලොස්ධාතු යන) සියලු ධර්මයෝ (තෘෂ්ණා ද්‍රෘෂ්ටි දෙකින්) .මමය මගේය.යි අල්වාගැනීමට සුදුසු නොවේ යයි අසන ලද්දේ වෙද, දෙවෙඤ්ඤා ,එසේ හික්සුව විසින් සියලු ධර්මයෝ .මමය මාගේය.යි ගැනීමට සුදුසු නොවේයයි අසන ලද්දේ නම්, හෙතෙම සියලු ධර්මයන් ස්කන්ධ ධාතු ආදී වශයෙන් පිරිසිඳ දැනිය. සියලු ධර්මයන් අතිත්‍ය දුකබ අනාත්ම වශයෙන් පිරිසිඳ දැනිය. සියලු ධර්මයන් පිරිසිඳ දැන සැප වූ හෝ දුක් වූ හෝ, දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ හෝ වෙදනාවක් විඳියිද, ඒ වෙදනා කෙරෙහි අතිත්‍යය අනුව බලමින් වාසය කරයි. විරාගය අනුව බලමින් වාසය කරයි. නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරයි.

දුරලිම අනුව බලමින් වාසය කරයි. හෙතෙම ඒ වෙදනාවන් කෙරෙහි අතිත්‍යය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ විරාගය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, නොඇලීම අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ ලෝකයේ තිසියම් සංස්කාරයක් (තෘෂ්ණා ද්‍රෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගනියි. (තෘෂ්ණා ද්‍රෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගන්නේ තැනි නොගනියි, තැනි නොගන්නේ මේ ආත්මයෙදීම ක්ලෙශ පරිනිවෘත්තය කරයි. බ්‍රහ්මචරියාව වැස නිමවන ලදී. කටයුත්ත කරනලදී. මිත්පසු තවත් කළයුත්තක් නැත්තේයයි දැනිය.

,දෙවෙඤ්ඤා මෙපමණකින් මහණතෙම කොටින් තිවන් අරමුණු කොට කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණ, ඉපදීම් මැරීම් දෙක නිමකළ, කෙලෙස් බැම්බලින් මිදුණ ඒකාන්ත බ්‍රහ්මචරියාව, ඇති ඒකාන්ත කෙළවර ඇති, දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන්නේය.යි,(වදුලේය)

2. ඉක්බිති සක්දෙව් රජතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටු වී අනුමෝදන්ව බුදුන් වැඳ පැදකුණු කොට එහිම අතුරුදන්වීය. එකල්හි මහා මෞද්ගල්‍යායන සඨවිරයන් වහන්සේ

භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නොදුරෙහි භුන්හ. ඉක්බිති මහා මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේට මේ සිත පහළ විය .කිමෙක්ද සක්දෙව් තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව දැන සතුටුවීද, නොහොත් එසේ නොවීද, යම් හෙයකින් මේ දෙව්තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචන දැන සතුටුවීද, නැතහොත් එසේ නොවීදැයි, දැනගන්නෙමි නම් යහපති. (කියායි)

ඉක්බිති මහාමොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ යම්සේ ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් හඳුනා ලද අත දික් කරන්නේද, දික්කළ අත හඳුනන්නේද, එමෙන් ඇසිලෙකින් පුච්චාරාමනම්වූ මිගාරමාතු ප්‍රාසාදයෙහි අතුරුදන්වූයේ තව්තිසා දෙව්ලොවෙහි පහළවූහ.

එකල්හි සක්දෙව් රජතෙම ඒකපුණ්‍යධර්ම නම් උයනෙහි දිව්‍යමයවූ තුය්‍යීභාණ්ඩ පන්සියයකින් පිරිවරන ලදුව ඒ (හැටුම් ගැයුම් වැයුම්) රස විඳිමින් සිටියේය. සක්දෙව් රජ තෙම එන්නාවූ මහාමොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ දුර්දීම දැක, ඒ තුය්‍යී වාදන පන්සියය නවත්වා ආයුෂ්මත් මහා මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ යම් නැතකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ මහා මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේට මෙසේ කිය.

“නිදුක්වූ මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, මෙහි වඩිනු වැනවි, නිදුක්වූ මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස සුඛ ගමනක් වේවා! නිදුක්වූ මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්ස, බොහෝ කලකින් මෙහි වැඩියහ. පින්වත් මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්ස, පනවා තිබෙන මේ අසුනෙහි වැඩ හිඳිනු මැනවි,”

මහා මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ පනවන ලද ආසනයෙහි වැඩහුන්හ. ශක්‍රදෙව්පුත්‍ර තෙමේද, එක්තරා මිටි ආසනයක් ගෙන එක පැත්තක භුන්තේය. එක පැත්තක භුන්නාවූ ශක්‍රදෙව්පුත්‍රයාට මහාමොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ මෙසේ කිහ.

3. “කෝසියයෙනි, (ශක්‍රයාට නමකි) භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොපට තෘෂ්ණා විමුක්තිය වදලේ කෙසේද? අපිද ඒ කථාව ඇසීමට කොටස්කාරයෝ වෙමු නම් හොඳය”, (කියායි)
“මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, අපි බොහෝ කටයුතු ඇත්තමිහ. වැඩ බහුලයමිහ. සවලපවූ සවකිය කටයුතුවලින්ද, තව්තිසා වැසි දෙවියන්ගේ බොහෝ කටයුතුවලින්ද වැඩ බහුලය. එහෙයින් මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, අප විසින් යමක් මනාව අසන ලද්දේද, මනාව ඉගෙන ගන්නා ලද්දේද, මනාව හිත තබා ගන්නා ලද්දේද, මනාව දරණ ලද්දේද, එය වහාම මනක නැතිවියයි. මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, පෙරවූවක් කියමි. දෙවියන් හා අසුරයන් අතර යුධයක් විය. මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, ඒ යුධයෙන් දෙවියෝ දිනූහ. අසුරයෝ පැරදුනහ. පින්වත් මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, ඒ මම වනාහි ඒ යුධය දිනා හැරී අවුත් වෛජයනන නම් ප්‍රාසාදයක් මැවිමි. මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, ඒ විජයෝත්පායෙහි දොරටුවෙහි කුප්ගෙවල් සන් සියයෙකි. එක එක කුප්ගෙයි දිව්‍යජ්ජරාවෝ සන් සන් දෙනෙක් වෙත්. එක එක දිව්‍යජ්ජරාවට පිරිවර සත්‍රිහු සන් සන් දෙන වෙති. මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, ඔබවහන්සේ වෛජයනන ප්‍රාසාදයෙහි රමණීය භාවය දකින්නට සතුටුද?”. මහා මොද්ගල්‍යායන සභවිරයන් වහන්සේ එය නිශ්ශබ්දව ඉවසූහ.

ඉක්බිති සක්දෙව් රජද, වෙසවුණු මහරජද මහ මුගලන් තෙරුන්වහන්සේ පෙරටුකොට ගෙන විජයෝත් පහස යම් තැනක්හිද එතැනට ගියහ. සක්දෙව්දුගේ පාදපරිවාරිකා සත්‍රිහු දුරින්ම එන්නාවූ මහා මොද්ගලායන සභවිරයන් වහන්සේ දුටුවාහුමය, දැක බිය වෙමින්ද, ලජ්ජා වෙමින්ද තම තමන්ගේ කාමරවලට වැදුණාහුය. යම්සේ නම් ලේලිය මාමා දැක බියවෙද, ලජ්ජා වෙද, එපරිද්දෙන්ම සක්දෙව්දුගේ පාදපරිවාරිකා සත්‍රිහු දුරින්ම එන්නාවූ මහා මොද්ගලායන සභවිරයන් වහන්සේ දැක බිය වෙමින්ද, ලජ්ජා වෙමින්ද තම තමන්ගේ කාමර වලට වැදුණාහුය.

ඉක්බිති සක්දෙව් රජද වෙසවුණු රජද මහ මුගලන් තෙරුන් වහන්සේ විජයෝත් පහසෙහි සක්මන් කරවන්, හසුරුවන්, “මොද්ගලායනන් වහන්ස, විජයෝත් පහසෙහි මේ රමණීය බවද බලනු මැනව. මොද්ගලායනන් වහන්ස, චෛජයනන ප්‍රාසාදයෙහි මේ රමණීය බවද බලනු මැනව, සි කියමින් ප්‍රාසාදය පෙන්වති. පෙර කළ පින් ඇත්තෙකුට යම්සේ නම්, එසේම මෙය ආයුෂ්මත් කොසියන්හට හොබනේය. කියියම් රමණීය බවක් දක්නාවූ මනුෂ්‍යයෝද, මෙසේ කියති. .නව්තිසා දෙව්ලොව වැසි දෙවියන්ට සුදුසුය.” (යනුවෙති) පෙර කළ පින් ඇත්තෙකුට යම්සේනම් එසේම මෙය ආයුෂ්මත් කොසියන්හට සුදුසුයයි (මුගලන් තෙරුන් වහන්සේ කිහ)

4. ඉක්බිති මහ මුගලන් තෙරුන්වහන්සේට මේ අදහස විය. ,මේ දෙව්තෙම ඉතා දැඩිසේ ප්‍රමාදව වෙසෙයි. මම යම්හෙයකින් මේ දෙවියා සංවේගයට පමුණුවන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක,(කියායි.) ඉක්බිති මහ මුගලන් තෙරුන්වහන්සේට යම්සේ විජයෝත්පහස පස මාපටැගිල්ලෙන් ගැසීමෙන් කම්පා වෙද, වෙවුලායාද, මෙබඳු සෘඩියක් කලහ.

ඉක්බිති සක්දෙව් රජද, වෙසවුණු රජද නව්තිසා වැසි දෙවියෝද, ආශ්වය්‍යී අද්භූත සින් ඇත්තෝ වූහ. ,යමෙක් වනාහි මේ දිව්‍ය හවනය, පස මාපටැගිල්ලෙන් කම්පා කෙලේද, විගෙෂයෙන් කම්පා කලේද, සෙලවුයේද, පින්වන්නි, ඒකානනයෙන් ඒ ශ්‍රමණයාගේ මහන් සෘඩි ඇති බව, මහන් අනුභාව ඇතිබව ආශ්වය්‍යීයි, (කියාය.)

ඉක්බිති මහ මුගලන් සභවිරයන් වහන්සේ, සංවේගයට පැමිණි, ලොමු ඩැහැගන් බවට පැමිණි සක්දෙව් රජද දැන ඔහුට මෙසේ කිහ. “කෝසියයෙහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොපට නෘෂ්ණා විමුක්තිය වදලේ කෙසේද? අපිද ඒ කථාව ඇසීමට කොටස් කාරයෝ වෙමුනම් මැනවි”., (කියායි) ”නිදුක්වූ මොද්ගලායනන් වහන්ස, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණියෙමි. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එක පැත්තක උන්නෙමි. එක පැත්තක උන්නාවූ මම භාග්‍යවතුන්වහන්සේට මෙසේ කිවෙමි. .සවාමිනි කොපමණකින් මහණ තෙම කොටන් තණ්හාවෙන් මිදුනු සින් ඇත්තේ ඒකානන අවශානය ඇත්තේ, ඒකානනයෙන් කෙලෙස් බැම්වලින් මිදුනේ, ඒකානන බ්‍රහ්මචරියා ඇත්තේ, ඒකානන කෙලවර ඇත්තේ දෙව් මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වෙදැ.යි (කියාය) නිදුක්වූ මොද්ගලායනන් වහන්ස මෙසේ කී කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මට මෙසේ වදලෝය.

“දේවෙන්ද්‍රය. මේ ශාසනයෙහි මහණහු විසින් (පංචස්කන්ධ, දෙලොස් ආයතන, අටලොස් ධාතු යන) සියලු ධර්මයෝ (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි දෙකින්) .මමය මාගේය.යි ගැනීමට සුදුසු නොවේය.යි හිඤ්ඤාව විසින් අසන ලද්දේ නම්, හෙතෙම සියලු ධර්මයන් ස්කන්ධ ධාතු ආදී වශයෙන් පිරිසිඳ දැනිය. සියලු ධර්මයන් පිරිසිඳ දැන සැප වූ හෝ දුක් වූ හෝ දුක්ද, නොවූ සැපද නොවූ හෝ වෙදනාවක් විඳියිද, ඒ වෙදනා කෙරෙහි අතින්‍යය අනුව බලමින් වාසය කරයි. විරාගය අනුව බලමින් වාසය කරයි. නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරයි. දුරලීම අනුව බලමින් වාසය කරයි. හෙතෙම ඒ වෙදනාවන් කෙරෙහි අතින්‍යය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, විරාගය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, නොඇලීම අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ ලෝකයේ කිසියම් සංස්කාරයක් (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගනියි. (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගන්නේ නැති නොගනියි, නැති නොගන්නේ මේ ආත්මයේදීම ක්ලෙශ පරිනිවෘත්තය කරයි. ජාතිය ඝෂය විය. බ්‍රහ්මචරියාව වැස නිමවන ලදී. කටයුත්තකරන ලදී. තවත් කළයුත්තක් මිත්පසු නැත්තේයයි දැනිය.

,දෙවෙන්ද්‍රය මෙපමණකින් මහණතෙම කොටින් නිවන් අරමුණු කොට කෙලෙසුන් කෙරෙත් මිදුණ, ඉපදිම් මැරිම් දෙක නිමකළ, කෙලෙස් බැම්බලින් මිදුණ ඒකාන්ත බ්‍රහ්මචරියාව ඇති ඒකාන්ත කෙලවර ඇති දෙවි මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨයෙක් වන්නේය.යි (වදුලේය.)

,නිදුක් මොද්ගල්‍යායනයන් වහන්ස, මෙසේ වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංඝෙෂපයෙන් තෘෂ්ණා විමුක්තිය වදුලෝය.,

5. එවිට මහාමුගලන් සඵචරියන් වහන්සේ ශක්‍රදෙවෙඤ්ඤාගේ වචනයට සතුටුව, අනුමෝදන්ව, යම්සේ ශක්තිමත් පුරුෂයෙක් නැමු අතක් දිග හරින්නේද, දිග හැරිය අතක් නමන්නේද, එපරිද්දෙන්ම තව්තිසා දිව්‍ය ලොකයෙහි අතුරු දන්වුයේ පුචාරාම නම්වූ විගාරමාතු ප්‍රාසාදයෙහි පහලවූහ. ඉක්බිති සක්දෙව්දුගේ පරිවාරිකා සත්‍රිහු මහ මුගලන් තෙරුන් වහන්සේ බැහැර ගිය නොබෝ වේලාවකින් සක්දෙව්දුට මෙසේ කිවාහ. ,නිදුකාණෙනි, ඔබගේ ශාසනවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුත්වහන්සේදැ.යි (කියාය.) ,නිදුකාණෙනි, මෙතෙම මාගේ ශාසනවූ වහන්සේ නොවෙයි. මාගේ සබ්බමි සරුචු (යහප්චු) මහ මුගලන් තෙරණුවෝය,යි (සක්දෙව් රජ කිය) ,නිදුකාණෙනි, යම්බදු ඔබගේ සබ්බමවාටි තෙම මෙසේ මහන් සාධි ඇත්තේද, මහන් අනුභාව ඇත්තේද, ඒ ඔබට මහන් ලාභයකි. ඔබගේ ශාසනවූ යම් ඒ භාග්‍යවන් කෙනෙක් වේද, උන්වහන්සේගේ සාධ්‍යානුභාවය ඒකාන්තයෙන් මහන් විය යුතුමය.,

ඉන්පසු ආසුෂ්මන් මහාමොද්ගල්‍යායන සඵචරියන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණියහ. පැමිණ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ, එක පැත්තක උන්හ. එකපැත්තක උන්නාවූ මහාමොද්ගල්‍යායන සඵචරියන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කිහ.

,සවාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලොකයෙහි ප්‍රසිධ වූවන් අතුරෙන් කෙනෙක්වූ මහෙශාකාසු දෙවියෙකුට තෘෂ්ණා විමුක්තිය වදුලබව දැන වදුරන්නේද? ,මොද්ගල්‍යායනය, මම එය දේශනා කළ බව දැනිමි. සක්දෙව් රජතෙම, මම යම් තැනකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ, මට හොඳින් වැඳ, එක පැත්තක උන්නේය. එකපැත්තක උන්නාවූ ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රතෙම මට මෙසේ කිවේය.

සවාමිනි, කොපමණකින් මහණනෙම නිවන් අරමුණකොට කෙලෙස් බැම්බලින් මිදුනු සිත් ඇත්තේ ඒකාන්ත අවසානය ඇත්තේ, ඒකාන්තයෙන් කෙලෙස් බැම්බලින් මිදුනේ, ජකාන්ත බ්‍රහ්මචරියා ඇත්තේ, ඒකාන්ත කෙලවර ඇත්තේ දෙවි මිනිසුන්ට ශ්‍රේෂ්ඨ වේදැයි (කියායි.) මොද්ගලායනය, මෙසේ ඇසූ කල්හි ශක්‍රදෙවෙන්ද්‍රයාට මම මෙසේ කීවෙමි.

6. ,දෙවෙන්ද්‍රය, මේ ශාසනයෙහි මහණහු විසින් පංචස්කන්ධ, (දෙලොස් ආයතන, අටලොස් ධාතු යන) සියලු ධර්මයෝ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි දෙකින්) .මමය මාගේයයි අල්වා ගැනීමට සුදුසු නොවේ යයි අසන ලද්දේ වේද, දෙවෙන්ද්‍රය මෙසේ සියලු ධර්මයෝ මමය මාගේයයි ගැනීමට සුදුසු නොවේයයි හිඤ්ච විසින් අසනලද්දේ නම්, හෙතෙම සියලු ධර්මයන් ස්කන්ධ ධාතු ආදි වශයෙන් පිරිසිදු දනියි. සියලු ධර්මයන් අනිත්‍ය දුක්ඛ අනාත්ම වශයෙන් පිරිසිදු දනියි. සියලු ධර්මයන් පිරිසිදු දැන සැප වූ හෝ, දුක් වූ හෝ, දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ හෝ වෙදනාවක් විඳියිද, ඒ වෙදනාව අනුව බලමින් වාසය කරයි. නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරයි, දුර්ලබ අනුව බලමින් වාසය කරයි. හෙතෙම ඒ වෙදනාවක් කෙරෙහි අනිත්‍යය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ විරාගය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, නිරොධය අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ, නොඇලීම අනුව බලමින් වාසය කරන්නේ ලෝකයේ කිසියම් සංස්කාරයක් (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගනියි. (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොගන්නේ තැනි නොගනියි, තැනි නොගන්නේ මේ ආත්මයේදීම ක්ලෙශ පරිනිවෘත්තය කරයි, ජාතිය ඝෂය විය. බ්‍රහ්මචරියාව වැස නිමවන ලදී. කටයුතු කරනලදී. තවත් කළයුත්තක් මිත්පසු නැත්තේයයි දනියි.

,මොද්ගලායනය, මෙසේ තෘෂ්ණා විමුක්තිය ශක්‍ර දෙවෙන්ද්‍රයාට කී බව දනිමි,

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදලහ.

සතුටු සිත් ඇති ආයුෂ්මත් මහා මොද්ගලායන සඨවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්හ.

හත්වෙනිවූ චූළ කණ්භාසංඛය සූත්‍රය නිමි. (4-7)

